

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE:

VVZTAHOVÁNÍ SE K BUDOUCNOSTI A HODNOTOVÁ ORIENTACE (SROVNÁNÍ POHLEDU SKAUTŮ A JEJICH RODIČŮ)

Autorka diplomové práce: MARCELA PAVLOVÁ

Téma diplomové práce považuji za nápadité, neotřelé a náročné. Autorka navázala na rozsáhlý sociologický výzkum „Roveři 2001“ a podařilo se jí najít samostatné a velmi zajímavé psychologické téma, které sociologický výzkum vhodně obohacuje a napomáhá vysvětlení některých sociologických dat. Ve své práci autorka mapuje názory, postoje, hodnotovou orientaci a vztahování se k budoucnosti dospělých skautů a skautek, kteří se stále práci v skautském hnutí velmi intenzivně věnují. Tato zjištění konfrontuje s pohledem rodičů těchto skautů (jejich hodnotovou orientací, jejich názory na skautování svých dětí a především jejich názory na budoucnost svých dětí).

Po formální stránce má předložená diplomová práce všechny náležitosti: čestné prohlášení, anglický abstrakt, strukturovaný obsah, diskusi výsledků a shrnutí výsledků, seznam použité literatury. Diplomová práce je velmi dobře strukturována a logicky uspořádána.

Teoretická část diplomové práce (33 stran) se skládá z několika oddílů. Nejdříve nás autorka seznamuje s pojmem hodnota, hodnotová orientace a hodnotové preference. Pak vybírá z rozsáhlé problematiky časové orientace člověka ty momenty, se kterými bude při výzkumu pracovat. Tyto kapitoly teoretické části mají charakter zdařilé kompilace a autorka v nich prokazuje, že umí pracovat s odbornou literaturou. V dalších kapitolách teoretické části nás autorka uvádí do prostředí skautingu na které se ve výzkumu zaměřila. Při prezentaci JUNÁKA - Svaz skautů a skautek ČR respektive ROVERŮ a RANGERS velmi dobře prezentuje poslání a principy Junáka, pojem a činnost roverů. Autorka prostředí velmi dobře zná, a tak se jí podařilo na několika stránkách výstižně ve zkratce shrnout vše, co potřebuje čtenář, který toto prostředí nezná, vědět. V závěru teoretické části je opět zdařile ve zkratce analyzován roverský soubor, představeny jsou základní údaje získané z výše zmíněného sociologického výzkumu srovnávajícího mimo jiné hodnotovou orientaci roverů a běžné mladé populace.

K jasně vymezeným cílům výzkumu jsou voleny adekvátní metody. Jádro metod tvoří polořízené rozhovory se skauty a jejich rodiči. Druhou metodou je dotazník hodnotové orientace, který vyplňovali jak skauti tak jejich rodiče (pro možnost srovnání byl volen stejný dotazník jako v sociologickém výzkumu Černého), doplňující metodou byl čtrnáctidenní plán činnosti skautů. Vlastní výzkum tvoří deset kazuistik, ve kterých autorka prokazuje, že nejen umí realizovat velmi náročnou metodu rozhovoru, ale umí i analyzovat rozsáhlý sebraný materiál s citem pro podstatné momenty přispívající k osvětlení výzkumných otázek. Kazuistiky jsou logicky uspořádány a přinášejí podstatné podněty pro následující diskusi a shrnutí. Na základě podkladového materiálu provádí autorka diplomové práce několik shrnujících analýz (celkově se jim věnuje na 18 stranách). Za zvláště podnětné považuji shrnutí a interpretaci představ o budoucnosti, autorka pracuje velice korektně s citem pro specifičnost pohledu roverů a pohledu rodičovského. Práce podkryvá skutečnosti, které mimo jiné pravděpodobně stojí za „kázáním rodičů“. Výsledky výzkumu mohou být využity nejen jako podklad pro diskuse ve skautském prostředí, ale jsou velice zajímavé i z obecnějšího hlediska jako modelová situace lidí, kteří pracují s velkým nasazením pro „něco“ a zároveň se musí oni i jejich rodiče nějak vyrovnávat s výzvami současné doby.

Práce je psána jasným, kultivovaným jazykem. Grafická úprava je promyšlená. Drobných překlepů či jazykových neobratností je v práci velice málo.

ZÁVĚR

Předkládaná diplomová práce Marcely Pavlové: Vztahování se k budoucnosti a hodnotová orientace (Srovnání pohledu skautů a jejich rodičů) splňuje všechny požadavky kladené na diplomovou práci na Pedagogické fakultě UK. Odpovídá svým rozsahem, obsahem i způsobem zpracování. Autorka diplomové práce prokázala, že je schopna na velmi dobré úrovni řešit i poměrně složité výzkumné sondy. Výsledky práce jsou zajímavým příspěvkem jednak k problematice vztahu rodičů a dětí a jednak napomáhají mapovat část současné adolescentní mládeže.

Jednoznačně doporučuji, aby práce byla předložena k obhajobě v rámci oponentního řízení.

V Praze dne 4.1. 2008

Doc. PhDr. Isabella Pavelková, CSc.